

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Programma ietekmes uz vidi novērtējumam dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnes „Dzeņi” iecirkņos „Kalna Kades - I” un „Kalna Kades - II” Smiltenes novada Grundzāles pagastā

Derīga līdz 2020.gada 2.septembrim.

Programma izdota paredzētās darbības ierosinātājai – SIA „*Īpašumi EG*”, reģ.Nr.40103442701, adrese: „*Piekalni*”, Jumpravas pagasts, Lielvārdes novads, LV – 5022 (turpmāk ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) 16.pantu un Ministru kabineta 2015.gada 13.janvāra noteikumu Nr.18 „*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk Novērtējuma noteikumi Nr.18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz SIA „*Īpašumi EG*” 2015. gada 29.jūlija iesniegumu par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas pieprasījumu. Programma ietver vides aizsardzības prasības un noteikumus, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts ir dolomīta ieguve Smiltenes novada Grundzāles pagasta nekustamajos īpašumos „*Kalna Kades*” (kadastra Nr.9458 007 0075; zemes vienības kadastra apzīmējums 9458 007 0075, platība – 52,8 ha) un „*Bemberu plavas*” (kadastra Nr.9458 007 0076; zemes vienības kadastra apzīmējums 9458 007 0076, platība – 3,97 ha, un 9458 007 0077, platība – 3,55 ha), Derīgo izrakteņu atradnes “*Dzeņi*” iecirkņos Kalna Kades – I un Kalna Kades – II (turpmāk arī Paredzētā darbība, Darbības vietas un Atradne). Saskaņā ar izrakteņu pasē sniegto informāciju atradnē „*Dzeņi*” laika posmā no 2009. – 2013.gadam ir iegūts 251,19 tūkts. m³ dolomīta. Atbilstoši ierosinātājas sniegtajai informācijai:
  - 1.1. Īpašumu, kuri atrodas derīgo izrakteņu atradnē „*Dzeņi*” un kuros plānots īstenot Paredzēto darbību, kopējā platība ir 60,32 ha. Savukārt platība, kurā plānots iegūt derīgo izrakteni ir 39,35 ha.
  - 1.2. Pēc derīgo izrakteņu atradnes pasažu datiem Atradnē ir tikai A kategorijas krājumi - dolomīts 4526,4 tūkst. m³ apjomā, 1428,7 tūkst. m³ atrodas iecirknī Kalna Kades – I, bet 3097,7 tūkst. m³ – iecirknī Kalna Kades – II. Viss derīgais materiāls iegūl zem pazemes ūdens līmeņa. Dolomīta atradnes „*Dzeņi*” iecirknē Kalna Kades – I platība ir 99,9 tūkst. m², tās segkārtas biezums mainās no 1 – 2,2 m (vidēji 1,78 m), bet derīgā izrakteņa slāņa biezums ir no 12,6 – 15,1 m (vidēji 14,36 m), savukārt iecirknē Kalna Kades – II platība

ir 227,6 tūkst. m², tās segkārtas biezums mainās no 1,6 – 2,5 m (vidēji 1,98 m), bet derīgā izrakteņa slāņa biezums ir no 12,3 – 14,8 m (vidēji 13,61 m). Darbības vietas teritorijā statiskais ūdens līmenis atrodas 0,8 – 1,7 m no zemes virsmas.

- 1.3. Derīgo izrakteņu izstrādes gaitā tiks veikta augsnes virskārtas noņemšana, bet dolomīta ieguvi paredzēts veikt 6 m dziļumā no zemes virsmas, pakāpeniski, vienā kāplē, izstrādājot visu izstrādei paredzēto Atradnes teritoriju. Dolomīta ieguvi tā izstrādes laukumā paredzēts veikt pēc cikliskas tehnoloģijas, vispirms plānota dolomīta uzirdināšana ar hidraulisko āmuru vai spridzināšanas paņēmienu, pēc tam plānota dolomīta drupināšana, šķirošana un nogādāšana uz krautnēm materiāla uzglabāšanai. Saskaņā ar Ierosinātājas sniegto informāciju, ieguves darbus Atradnē plānots veikt 1 – 2 reizes gadā (atkarībā no tirgus pieprasījuma) un var ilgt aptuveni 1 mēnesi, kura laikā tiks izstrādātas materiāls aptuveni vienam gadam. Materiāla ieguvi un transportēšanu plānots veikta darba dienās no 8:00 – 17:00. Gadā plānots iegūt 90 000 m³ dolomīta.
2. Paziņojums par paredzēto darbību tika publicēts laikraksta „Ziemeļlatvija” 2015. gada 3.jūlijā izdevumā Nr. ISSN 1407-5415 un ievietots tīmekļa vietnēs www.smiltene.lv un www.vpvb.gov.lv, kā arī Ierosinātāja par Paredzēto darbību individuāli informēja tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2015.gada 16.jūlijā plkst. 17:00 Grundzāles pagasta pārvaldē, Tilta ielā 5, Grundzālē, Smiltenes novadā. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk Birojs) tika saņemti viedokļi no iedzīvotājiem, Satiksmes ministrijas un Smiltenes novada domes. Galvenie jautājumi, kas tika iesniegti Birojā, bija saistīti ar spridzināšanas radīto trokšņa un vibrāciju ietekmi uz apkārtnē esošajiem īpašumiem un objektiem, ar hidroloģiskā režīma izmaiņu ietekmi, atsūknējot un novadot karjera ūdeņus esošajā meliorācijas sistēmā un Vecpalsas (Palsas) upē. Saņemtajos viedokļos izteikti arī sabiedrības, pašvaldības un institūcijas priekšlikumi un nosacījumi Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
3. No Birojā iesniegtajiem sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem un elektroniski pieejamiem Smiltenes novada teritorijas plānošanas dokumentiem (http://www.smiltene.lv/teritorijas_planojumi) secināms, ka gan sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā, kas notika 2015.gada 16.jūlijā, kurā Smiltenes novada domes pārstāvji cīta starpā klātesošos iepazīstināja ar Smiltenes novada Grundzāles pagasta teritorijas plānojuma 2008. – 2020.gadam grozījumiem (apstiprināti ar Smiltenes novada domes 2014.gada 26.augusta lēmumu Nr.13, §.1.), kas saistīti ar nosacījumiem, kas jāievēro un jāveic, plānojot jaunu derīgo izrakteņu ieguves karjeru izveidi, un pieņemti pamatojoties uz iedzīvotāju un institūciju izteiktajiem iebildumiem, priekšlikumiem un atzinumiem teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes laikā, gan Grundzāles pagasta plānošanas dokumentos veiktajos grozījumos, ir iekļauti detalizēti nosacījumu un prasības, kas Ierosinātājai jāveic, jāizpilda un jānodrošina, lai pagasta teritorijā varētu veikt darbības, kas saistītas ar derīgo izrakteņu ieguvi. Novērtējuma likuma 14.pants paredz, ka Ierosinātājs pirms paredzētās darbības ietekmes novērtējuma veikšanas konsultējas ar pašvaldību par paredzētās darbības īstenošanas iespējām pašvaldības teritorijā. Pašvaldība izvērtē paredzētās darbības īstenošanas iespējas savā teritorijā un 15 dienu laikā pēc Ierosinātāja rakstveida iesnieguma saņemšanas nosūta Ierosinātājam savu viedokli par paredzētās darbības atbilstību šīs pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Tai pat laikā no 2015.gada 29.jūlijā Birojā iesniegtā sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokola un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas lākā Birojā iesniegtajiem sabiedrības viedokļiem secināms, ka sabiedrības viedoklis pret Paredzēto darbību ir negatīvs. Sabiedrības izteiktajos viedokļos, galvenokārt, izskanējušas bažas par Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtējo māju dzeramā ūdens apgādi, spridzināšanas darbu izraisītā trokšņa un vibrāciju ietekmi, transporta negatīvo ietekmi uz vides troksni un gaisa kvalitāti, kā arī Paredzētās darbības ietekmi uz esošo

meliorācijas sistēmu un Vecpalsas (Palsas) upi. Šajā aspektā Birojs rekomendē Ierosinātājai uzsākt savlaicīgu sadarbību ar Smiltenes novada domi un Smiltenes novada Grundzāles pagasta pašvaldību un citām ieinteresētajām, iesaistāmajām pusēm un institūcijām, kā arī aicina Ierosinātāju savlaicīgi un rūpīgi izvērtēt Smiltenes novada Grundzāles pagasta teritorijas plānošanas dokumentos ietverto prasību ievērošanas un īstenošanas iespējamību un risnājumus.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Izstrādājot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu (turpmāk tekstā - Ziņojums), nepieciešams ievērot Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus un Latvijā ratificētās starptautiskās konvencijas vides aizsardzības jomā.
2. Ziņojums jāsagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17.panta (3)daļas, Novērtējuma noteikumu Nr.18 34. un 35.punkta un šīs programmas prasībām.
3. Ziņojuma ievadā jāietver paredzētās darbības būtības apraksts un galvenie darbības raksturlielumi; plānotie projekta realizācijas termiņi un risinājumi; jāsniedz informācija par paredzētās darbības iespējamajiem ierobežojumiem, kas var ietekmēt paredzēto darbību.
4. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi novērtējama atbilstoši Paredzētās darbības veidam un Darbības vietai, izdarot zinātniski pamatotus secinājumus par ietekmi un tās būtiskumu pie atšķirīgām ietekmes novērtējumam pakļautajām alternatīvām (tehnoloģisko risinājumu vai darbības vietas), nepieciešamajiem pasākumiem ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai, šādu pasākumu efektivitāti, piemērotību un iespējamību. Ietekmes uz vidi novērtējuma uzdevums ir novērtēt Paredzētās darbības ietekmi uz vidi un izstrādāt, novērtēt priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai. Šim mērķim Ierosinātājai jānodrošina Paredzētās darbības un iespējamo alternatīvo risinājumu attiecībā uz tās vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem novērtējums, ņemot vērā:
  - 4.1. informāciju par Paredzēto darbību, tās būtību, apjomiem, ietekmes veidiem un jomām, kuras Paredzētā darbība (cita starpā savstarpēji un summāri ar citām darbībām) var ietekmēt;
  - 4.2. informāciju par Paredzētās darbības vietu un iespējamai ietekmei pakļauto teritoriju, Darbības vietā un tai pieguļošajā teritorijā esošo vides stāvokli, tajā skaitā līdzšinējo izmantošanu, pastāvošajām vides problēmām un sagaidāmām izmaiņām, nepieciešamo darbu secību kontekstā ar plānoto teritorijas turpmāko izmantošanu.
5. Jāizvērtē Paredzētās darbības un alternatīvo risinājumu atbilstība normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam un ciemiem attīstības plānošanas dokumentiem.
6. Novērtējot ietekmi, jānorāda izmantotās prognozēšanas metodes un jāsniedz prognožu ievades dati. Novērtējot ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumus, jānovērtē paliekošā ietekme, jāraksturo paliekošās ietekmes būtiskums, tās atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.
7. Salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas, jānorāda kritēriji alternatīvo risinājumu salīdzināšanai; kritēriju izvēli veic Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Jāpamato izvēlētais variants.
8. Ziņojumam jāpievieno esošās situācijas plāns ar iezīmētiem esošiem objektiem (būvēm, ēkām, infrastruktūru, inženierkomunikācijām u.c. objektiem, ja tādi ir) un plānotās situācijas plāns ar atradnes teritoriju, plānoto ieguves teritoriju, plānotajiem piebraukšanas un materiāla izvešanas ceļiem, plānotajiem pagaidu un pastāvīgajiem objektiem (atbērtnēm, būvēm, ēkām, infrastruktūru, inženierkomunikācijām u.c. objektiem).

9. Jāsagatavo Ziņojuma kopsavilkums iedzīvotājiem, nelietojot tajā specifiskus tehniskos aprakstus un terminus (sagatavojams atsevišķas brošūras veidā Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai). Jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana, jāsagatavo sabiedrisko apspriešanu rezultātu apkopojums un izvērtējums. Jāsagatavo pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības, kā arī institūciju iesniegtajiem priekšlikumiem Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā, norādot, kā priekšlikumi un viedokļi ķemti vērā Ziņojumā aktualizētajā versijā.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams ziņojums:

Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Valmieras reģionālajā vides pārvaldē un Smiltenes novada domē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ziņojuma sagatavošanas laikā jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi par īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības jautājumiem un šīs informācijas ietveršanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā vispārpieejamā veidā vai atsevišķā sējumā, ja šāda informācija var būt svarīga sugu un biotopu aizsardzības kontekstā.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver ziņojumā:

1. Paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Derīgo izrakteņu atradnes “*Dzeni*” raksturojums – pamatinformācija par atradni, atradnē akceptētie derīgo izrakteņu krājumi, to kategorija; iegulas raksturojums, derīgo izrakteņu kvalitāte un izmantošanas iespējas. Derīgo izrakteņu krājumi un to raksturojums ieguvei paredzētajā teritorijā – iecirkņos Kalna Kades – I un Kalna Kades - II.
- 1.2. Kopējā Derīgo izrakteņu ieguvei un ar to saistītām darbībām (apstrāde, uzglabāšana) paredzētā zemes platība; platība, kurai nepieciešama izmantošanas un zemes lietojuma maiņa; teritorijas sagatavošana, noņemtās grunts izvietošana vai izmantošana/utilizācija un nepieciešamo darbu secība, ietverot informāciju par teritorijas sakopšanas un rekultivācijas pasākumiem nākotnē.
- 1.3. Derīgo izrakteņu iegubes iespējamo tehnoloģiju veidu detalizēts apraksts; to salīdzinājums ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Spridzināšanas darbu nepieciešamība/pieļaujamība un raksturojums, spridzināšanas radīto vibrāciju ietekmes novērtējums, nemot vērā dažādu objektu, tajā skaitā infrastruktūras objektu - valsts galvenā autoceļa A2 Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Veclaicene) un minētā autoceļa posmu ar tiltu pāri Vecpalsas (Palsas) upei, tuvumu. Derīgā materiāla apstrādes (piemēram, šķirošanas, drupināšanas, skalošanas) un citu tehnoloģisko procesu apraksts.
- 1.4. Plānotie derīgo izrakteņu iegubes veidi un apjomī, plānotais izstrādes dziļums; iegubes laika grafiks, karjera izstrādes secība. Iegubes laukuma maksimālā platība un dziļums, to ierobežojumi, tajā skaitā aizsargjoslas. Atradnes slēgšana, plānotie rekultivācijas pasākumi; iespējamā teritorijas turpmākā izmantošana un tās atbilstība novada teritorijas plānošanas dokumentiem.
- 1.5. Segkārtas noņemšanas un izvietošanas, dolomīta iegubes laukuma izveides, iekārtu (piemēram, drupināšanas - šķirošanas un skalošanas iekārtas) un bērtņu izvietojuma iespējamie risinājumi. Bērtnēs vienlaikus uzglabājamā materiāla daudzums karjera teritorijā vai ārpus tā.
- 1.6. Iegubes laukuma, bērtņu un ceļu joslu nosusināšanas iespējamie risinājumi (nepieciešamības gadījumā).

- 1.7. Karjera ūdens atsūknēšanas un novadīšanas sistēmas raksturojums; atsūknētā ūdens daudzums, sastāvs, iespējamā ūdens novadīšanas vieta un tās aprīkojums. Pārkārtojumu nepieciešamība un/vai papildus veicamie darbi ūdensnotekās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumi to veikšanai.
- 1.8. Citu Paredzētajai darbībai nepieciešamo infrastruktūras objektu, inženierkomunikāciju, būvju un energoresursu raksturojums; to nodrošinājums un papildus nepieciešamie risinājumi, to aizsargjoslas. Aizsargoslu noteiktie aprobežojumi, pievienojot atbilstoša mēroga kartogrāfisko materiālu.
- 1.9. Piebraukšanas iespējas derīgo izrakteņu ieguves teritorijai, pārvietošanās plānotā karjera teritorijā, noslogojums, nepieciešamo pievedceļu un citu inženierkomunikāciju pieejamības raksturojums, nepieciešamie būvniecības vai uzlabošanas darbi. Iespējamie transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumi, tajā skaitā pa koplietošanas ceļiem.
- 1.10. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums un tā lietošana, ūdens ieguves avots.
- 1.11. Notekūdeņi, to rašanās avoti, veidi un daudzums; notekūdeņu piesārņojuma raksturojums, savākšana, nepieciešamā attīrišana, novadīšana un, nepieciešamības gadījumā, kvalitātes kontrole.
- 1.12. Objektā veidojošos atkritumu veidi, daudzums un to īpašību raksturojums. Atkritumu apsaimniekošana un derīgo izrakteņu atradnes tālākas attīstības iespēju novērtējums.
- 1.13. Visas iepriekš minētās informācijas ilustrācija atbilstoša mēroga kartogrāfiskajos materiālos.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Dolomīta ieguvei paredzētās, tajā skaitā Darbības vietas, piebraukšanas un materiāla izvešanas ceļu u.c. ar Paredzēto darbību saistīto teritoriju, un tai piegulošo teritoriju raksturojums/apraksts, raksturojot arī pieguļošo teritoriju pašreizējo izmantošanu, attālumus līdz tuvākajām dzīvojamām mājām, sabiedriskām ēkām, blīvi apdzīvotām teritorijām. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums. Tuvākās rūpnieciskās teritorijas, derīgo izrakteņu atradnes, esošās un plānotās derīgo izrakteņu ieguves vietas, lauksaimniecības, tajā skaitā bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamās, teritorijas un citi nozīmīgi objekti.
- 2.2. Paredzētās darbības atbilstība Smiltenes novada/ Smiltenes novada Grundzāles pagasta attīstības plānošanas dokumentiem un noteiktajai (atļautajai) teritorijas izmantošanai, teritorijas izmantošanas aprobežojumi. Piegulošo teritoriju noteiktā (atļautā) izmantošana, iespējamie aprobežojumi.
- 2.3. Esošo pievedceļu (arī tiltu) un citu inženierkomunikāciju pieejamības raksturojums, nepieciešamie būvniecības vai uzlabošanas darbi.
- 2.4. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, ietverot derīgo izrakteņu ieguves lauku sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un izstrādāto laukumu rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu.
- 2.5. Hidroloģisko apstākļu raksturojums dolomīta ieguvei paredzētajā un tai piegulošajā teritorijā; virszemes noteces ūdeņu plūsmas virzieni; applūstošās teritorijas; teritorijas dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu, kuras varētu tikt ietekmētas Paredzētās darbības gaitā, raksturojums, to pārveides nepieciešamība, kā arī tuvāko purvu, ūdensteču un ūdenstilpju raksturojums un pašreizējā izmantošana.

- 2.6. Vecpalsas (Palsas) upes un tās sateces baseina raksturojums; hidroloģiskā režīma raksturojums (gada vidējie caurplūdumi, pavasara palu un vasaras plūdu iespējamie maksimālie caurplūdumi ar attiecīgo raksturīgo ikgadējo pārsniegšanas varbūtību $p = 1\%$, $p = 10\%$, iespējamie minimālie caurplūdumi mazūdens periodā, attiecīgie ūdens līmeņi). Vecpalsas (Palsas) upes ūdens kvalitātes raksturojums; upē esošo/potenciālo zivsaimniecisko resursu novērtējums.
- 2.7. Derīgo izrakteņu ieguvei paredzētās teritorijas ģeoloģiskās uzbūves un inženierēoloģisko apstākļu raksturojums Paredzētās darbības kontekstā; paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums; mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
- 2.8. Teritorijas hidrogeoloģiskais raksturojums: gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, gruntsūdens plūsmas virzieni, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, nemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdens horizontu raksturojums; pazemes ūdeņu pieplūdes (barošanās) un nooplūdes (atslodzes) apgabali; hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņu slānjiem dolomīta ieguvei paredzētajā teritorijā un tai piegulošajā teritorijā; tuvākās dzeramā ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.9. Derīgo izrakteņu ieguvei plānoto teritoriju un apkārtnes dabas vērtību raksturojums (īpaši aizsargājamo biotopu, augu, putnu un dzīvnieku sugu raksturojums). Tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī Latvijas „Natura 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas); šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā; īpaši aizsargājamās sugars un biotopi, mikroliegumi, riestu vietas Paredzētās darbības vietā un tuvākajā apkārtnē.
- 2.10. Ainaiskais un kultūrvēsturiskais teritorijas un apkārtnes nozīmīgums. Tuvākie valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti.
- 2.11. Objektam paredzētajā teritorijā un tās apkārtnē esošo citu vides problēmu un riska objektu raksturojums, tajā skaitā infrastruktūra, piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, Derīgo izrakteņu iegubes vietas, saimnieciskās darbības objekti un privātpašumi, kuri var negatīvi ietekmēt derīgo izrakteņu ieguvi vai kurus var negatīvi ietekmēt Paredzētā darbība.
- 2.12. Visas iepriekš minētās informācijas ilustrācija atbilstoša mēroga kartogrāfiskajos materiālos.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Ar teritorijas sagatavošanu derīgo izrakteņu ieguvei saistīto ietekmju novērtējums, tajā skaitā raksturojums saistībā ar apauguma un zemes virskārtas noņemšanu un izvietošanu, novadgrāvju un meliorācijas grāvju izveidi, pārveidi vai tīrīšanu; iespējamo neērtību vietējiem iedzīivotājiem un piegulošo teritoriju izmantotājiem raksturojums saistībā ar minētajiem darbiem. Nepieciešamie organizatoriskie un inženierēhniskie ietekmju samazināšanas pasākumi teritorijas sagatavošanas un infrastruktūras izveidē vai pārveidē, nepieciešamības gadījumā ietverot nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.
- 3.2. Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums, novērtējumā ietverot gaisu piesārņojošo vielu emisiju apjoma (tostarp summāru) novērtējumu gan derīgo izrakteņu iegubes, uzglabāšanas, apstrādes, gan transportēšanas rezultātā. Gaisa kvalitātes izmaiņu būtiskuma novērtējums piegulošajās teritorijās, nemot vērā esošo vides stāvokli un plānotos darbus Paredzētās darbības kontekstā. Plānoto darbību atbilstības izvērtējums spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu prasībām, tajā skaitā dzīvojamās apbūves teritorijā. Piesārpojuma izplatība dažādos meteoroloģiskajos apstākļos un pasākumi izmešu gaisā samazināšanai, ja tādi nepieciešami, un to efektivitāte Paredzētās darbības kontekstā.

- 3.3. Paredzētās darbības radītā trokšņa un tā ietekmes novērtējums, ietverot trokšņa emisijas apjoma (tostarp summāru) novērtējumu gan no Paredzētās darbības, gan citām darbībām. Paredzētās darbības radītā trokšņa un tā ietekmes novērtējums jāveic atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” nosacījumiem, izmantojot to 1.pielikumā paredzētās aprēķinu metodes, ņemot vērā esošo vides stāvokli (t.i. – ievērtējot summāro troksni ar citiem trokšņa avotiem Darbības vietas apkārtnē) un iesniedzot izmantotās datorprogrammas ievades datus. Trokšņa izplatības novērtējums dzīvojamā zonā, izvērtējot kopējo Paredzētās darbības un citu esošo darbību ietekmi, situācijas plānā uzskatāmi norādot ietekmētās teritorijas (īpašumus), trokšņa līmeņus un ietekmei pakļauto iedzīvotāju skaitu. Trokšņa samazināšanas pasākumi, ja tādi nepieciešami, un to efektivitāte Paredzētās darbības kontekstā.
- 3.4. Spridzināšanas darbu radītās vibrācijas izplatības novērtējums dzīvojamā zonā. Spridzināšanas un ieguves darbu ietekmju nozīmīgums apkārtējo ēku un inženierkomunikāciju turpmākās izmantošanas kontekstā.
- 3.5. Plānoto spridzināšanas darbu izraisītās vibrācijas iespējamās ietekmes uz infrastruktūras objektiem, tajā skaitā uz valsts nozīmes autoceļa A2 Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Veclaicene), kā arī uz minētā ceļa posmā esošo tiltu pār Vecpalsas (Palsas) upi. Spridzināšanas un ieguves darbu ietekmju, tajā skaitā drošības, novērtējums un nozīmīgums, arī infrastruktūras objektu turpmākās izmantošanas kontekstā.
- 3.6. Iespējamie derīgo izrakteņu transportēšanas maršruti, to izvietojums attiecībā pret apdzīvotajām vietām un dzīvojamajām mājām; pievedceļu būvniecības vai uzlabošanas darbu radītās ietekmes; plānotā satiksmes intensitāte, ietverot arī citas darbības; pārvadājumu ierobežojumi; autotransporta radīto ietekmju, tajā skaitā radītā gaisa piesārņojuma un trokšņa novērtējums.
- 3.7. Hidroloģiskā un hidrogeoloģiskā režīmu izmaiņu un to dinamikas prognoze saistībā ar Paredzētās darbības gaitā plānotajiem nosusināšanas (ūdens atsūknēšanas) un novadišanas darbiem, ņemot vērā summārās un savstarpējās iedarbības ar citām blakus esošajām derīgo izrakteņu atradnēm. Iespējamās ietekmes novērtējums uz Vecpalsas (Palsas) upi un Darbības vietas un tai pieguļošajās teritorijās esošo meliorācijas sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā.
- 3.8. Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zona (depresijas piltuve) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un matemātisko modelēšanu, un iezīmējot to situācijas plānā. Matemātiski modelētas iespējamās Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz teritorijas hidrogeoloģiskajiem, hidroloģiskajiem un drenāžas apstākļiem visā iespējamo izmaiņu apgabalā.
- 3.9. Hidrogeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai pieguļošajā teritorijā un apkārtnē; informācijas atspoguļojums arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 3.10. Iespējamās Vecpalsas (Palsas) upes hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; Vecpalsas (Palsas) upes vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu novērtējums. Ietekmes novērtējums uz Vecpalsas (Palsas) upes iespējamām izmaiņām ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.

- 3.11. Augsnes struktūras un mitruma izmaiņu prognoze, iespējamā ietekme uz tuvāko lauksaimniecībā izmantojamo teritoriju, mežu un purvu mitruma režīmu derīgo izrakteņu ieguves laukumam piegulošajā teritorijā un apkārtnē saistībā ar iespējamo virszemes un pazemes ūdens līmeņa pazemināšanos vai meliorācijas sistēmu pārkārtošanu un noteces izmaiņām.
- 3.12. Mūsdienu ģeoloģisko procesu prognozējamās izmaiņas derīgo izrakteņu ieguves platību izveides rezultātā, kā arī pēc karjera ekspluatācijas pabeigšanas. Nepieciešamie pasākumi ietekmes mazināšanai.
- 3.13. Iespējamās ietekmes (arī hidrogeoloģisko aspektu) izvērtējums uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību un ekosistēmām kopumā un to atsevišķiem komponentiem, arī uz Latvijas „Natura 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem. Nepieciešamības gadījumā iespējamās ietekmes novērtējums uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integratīti, šo teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķiem, ja šāda ietekme tiek identificēta. Videi nodarītā iespējamā kaitējuma ietekmes būtiskuma novērtējums. Sugu un biotopu apsekošana un novērtēšana Darbības vietā un tās apkārtnē jāveic dabā veģetācijas un putnu novērošanai piemērotā periodā.
- 3.14. Prognoze par derīgo izrakteņu ieguves vietas izveides iespējamo ietekmi uz ainavas daudzveidību, tās elementiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamības izvērtējums saistībā ar derīgo izrakteņu atradnes izveidi un nosacījumi rekultivējot Darbības vietu.
- 3.15. Citas iespējamās ietekmes atkarībā no Paredzētās darbības apjoma, pielietotajām tehnoloģijām vai vides specifiskajiem apstākļiem.
- 3.16. Paredzētās darbības iespējamo limitējošo faktoru analīze. Iespējamie ierobežojošie nosacījumi Paredzētās darbības veikšanai vai infrastruktūras objektu izbūvei.
- 3.17. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi būtiskuma izvērtējums, ietverot tiešo, netiešo un sekundāro ietekmi. Paredzētās darbības un citu darbību, tajā skaitā no citu tuvumā esošo derīgo izrakteņu atradņu izmantošanas, savstarpējo un kopējo ietekmju uz vidi būtiskuma izvērtējums, nemot vērā īstermiņa, vidējo un ilglaicīgo ietekmi, kā arī pastāvīgo, pozitīvo un negatīvo ietekmi. Iespējamie vides riski un tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijas; ietekmes samazinošo vai kompensējošo pasākumu nepieciešamība un priekšlikumi to realizācijai, nepieciešamības gadījumā, arī kontekstā ar pašlaik veikto derīgo izrakteņu ieguvi Darbības vietas apkārtnē. Nepieciešamie pasākumi avārijas situāciju nepielaušanai.
- 3.18. Nepieciešamās izmaiņas teritorijas plānojumā saistībā ar plānoto darbību; iespējamie ierobežojumi esošajā saimnieciskajā darbībā un zemes izmantošanā; neērtības un traucējumi, kā arī ieguvumi iedzīvotājiem un blakus esošo zemju īpašniekiem, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība.
- 3.19. Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, nemot vērā novērtējumu par sagaidāmās ietekmes būtiskumu; sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļa un attieksmes vērtējums, tai skaitā nemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 4.1. Jānorāda Ierosinātājas izmantotās novērtēšanas un prognozēšanas metodes, lai novērtētu Paredzētās darbības ietekmi uz vidi, tajā skaitā sniedzot izejas datus.

4.2. Jānorāda problēmas, kādas bijušas, sagatavojot nepieciešamo informāciju, un risinājumi problēmsituāciju gadījumos.

5. Limitējošie faktori, inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi negatīvo ietekmju uz vidi novēršanai vai samazināšanai, nepieciešamības gadījumā ietverot nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai, tajā skaitā:

5.1. Apkopojums par Paredzētās darbības realizācijai iespējamiem limitējošajiem faktoriem (citu starpā nemot vērā novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem, ierobežojumiem un īpašajām procedūrām tās samazināšanai). Šādu limitējošo faktoru analīze. Iespējamie ierobežojošie nosacījumi Paredzētās darbības veikšanai vai infrastruktūras objektu izbūvei, kā arī nepieciešamība pēc papildus risinājumiem Paredzētās darbības kontekstā un to ietekmju novērtējums.

5.2. Apkopojums par ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumiem, tai skaitā tehnoloģiskajiem, teritoriālajiem un citiem risinājumiem vai ierobežojumiem atsevišķu darbu veikšanai, ka palīdzētu novērst vai mazināt Paredzētās darbības nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Šādu pasākumu un to efektivitātes analīze.

6. Apkopojums par novērtētajām Paredzētās darbības alternatīvām, to raksturojums un salīdzinājums:

6.1. Novērtēto alternatīvu raksturojums, tai skaitā teritorijas turpmākās izmantošanas kontekstā.

6.2. Kritēriji alternatīvo risinājumu salīdzināšanai ietekmes uz vidi aspektā.

6.3. Alternatīvu salīdzinājums un izvērtējums.

6.4. Izvēlētā varianta pamatojums. Paliekošo ietekmju būtiskuma raksturojums, norādot izmantotās prognozēšanas metodes, un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

7. Vides kvalitātes novērtēšanas monitoringa nepieciešamība, tā veikšanas vietas, piedāvātās metodes, parametri, atskaites forma un regularitāte, izvērtējot un nemot vērā arī pašvaldības plānošanas dokumentos iestrādātos nosacījumus.

8. Paredzētās darbības nozīmīguma izvērtējums, nemot vērā sabiedrības intereses, arī sociālās vai ekonomiskās intereses, kā arī Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā dabai radīto zaudējumu izvērtējums.

V. Prasības sabiedriskās apspriešanas un konsultāciju procesam un nosacījumi Ziņojuma precizēšanai:

1. Ierosinātājai jānodrošina ziņojuma sabiedriskā apspriešana, informējot sabiedrību Novērtējuma noteikumu Nr.18 V sadaļā noteiktajā kārtībā.

2. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma pieejamība savā vai pilnvarotās personas mājaslapā internetā un Smilenes novada domē un Grundzāles pagasta pārvaldē.

3. Ierosinātājai jāsagatavo ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums iedzīvotājiem, nelietojot tajā specifiskus tehniskos aprakstus un terminus. Šos materiālus jāizvieto iedzīvotājiem pieejamās vietās.

4. Izvērtējot institūciju, pašvaldības un sabiedrības sniegtos priekšlikumus un ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātus, ierosinātājai Ziņojums jāprecizē, tai skaitā, ietverot

ziņojumā pārskatu par iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā iesniegtie priekšlikumi ir ņemti vērā, vai sniedzot motivētu pamatojumu, ja tie netiek ņemti vērā.

5. Precizēto Ziņojumu Ierosinātājai jāievieto savā vai pilnvarotās personas mājaslapā internetā, jānodrošina tā pieejamība Smiltenes novada domē un trīs Ziņojuma eksemplāri, kā arī Ziņojums elektroniski jāiesniedz Birojā atzinuma sagatavošanai un saņemšanai.

Direktors

A. Lukšēvics

2015.gada 2.septembrī

